

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Jüdisch-deutsches Glossar zur Bibel - Cod. Reuchlin 9

[S.l.], [14. Jahrh.]

Paral.

[urn:nbn:de:bsz:31-101294](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-101294)

ויער	אונטער דער אונקט	לפשוט	יע אונטער זיכרן
ויגלם	אונטער דער כור דריבן זי	לכשר	יע פוט שטעפטין
אשר כהן	דער על דער	עניניהם	איר אפגוטעני
וער ער בניה	מש על פוינט	אלגלהו	זייטן שערין
מקטירים	זי דערפטיין	הקעו	זי שטעקטין
וער גרודו יבא	טוויין דערס היר	גופה שאול	אייפן פאון
הארמיה	די כהן זונט	ויביאום	זונט די פונקטין די
ותבן	זונט זי פוינט	עצמותיהם	זייר גבין
ברורים	זווישן דער זיוט	האלה	די ארמן
שמערי הספים	הויטער דער פנקין	ניסב	אונטער דער זון קיין
יסר	עב פוינט פריידט	ויהבינו	אונטער זי ווארדן גזיות
באכדנרם	זיט איר זונדע	ויכושחו	אונטער זי וואכטין הישטן
המפתח	דער שאוטיין	וילפוד	אונטער זי וואן
רקוזי	די דא וואכטין	מגידה	גמג
מעשה החתום	אונטער דער פונטן	במניד	זייר גמג
המערכה	דער חניטונט	המליה	דער פאונקט
להכין	יע פריידן	יחיה	ער דער נעט
פטורים	גזיות	חלקה	אונטער זי
גלחמו	זי ווארן שטיין	שעורים	געשטיין
ונס	אונטער זי ווארן	זיהיגבר	אונטער זי ווארן זיין שטיין
וידבקו	אונטער זי דערן סהעפטין	ויביליה	אונטער זי פשוטן זי
והכבד	אונטער זי פשוטן	על היצר	אונטער זי פשוטן
המרים	די שויבן	חנה	זי פשוטן
ויחל	אונטער זי ווארט קדושת	תניב	אונטער זי שטארן הירן
היורים	די דא שאוטיין	ויהאו	אונטער זי פשוטן
שלת	יע פריידן זונט	ישקני	עב דערעקט זיך
דקריגי	אונטער זיך שטיין זיך	ויבדעו	אונטער זי שפירן
והרעלו	אונטער זי ווארן שפוטין	וישאכו	אונטער זי שפוטין
ולא אבה	אונטער זי ווארן	וינסך	אונטער זי פשוטן

דברי הימים
 ויגלם
 אשר כהן
 וער ער בניה
 מקטירים
 וער גרודו יבא
 הארמיה
 ותבן
 ברורים
 שמערי הספים
 יסר
 באכדנרם
 המפתח
 רקוזי
 מעשה החתום
 המערכה
 להכין
 פטורים
 גלחמו
 ונס
 וידבקו
 והכבד
 המרים
 ויחל
 היורים
 שלת
 דקריגי
 והרעלו
 ולא אבה

טרושטעט	מרחמים	יויק הון יום גטון	הכירות
טע-טור שפפנאן בורטין	לקור	אונ זויק ווא שטעלן מין	והעצרותהו
אונ זע פאר קיבן	ולפד	די וויש זאגט	החזון
אונ זע פאר טופעלן	ולדגל	דו ווישט גפוכט וניק	הכאונה
אונ זע פשוור די	ויגלחם	פיש אל העע יטקוטין	עו הלם
אונ זע וואט יו גלייר	מדויהם	אונ די אינט קליין	והקטן
און רעו העלפט	כחיע	אונ דו האשט דו וואט איך	ורחיקט
די שווארין	המפטעה	הז רעט יוהיכטופט	כתור
בור שטוט	נכלמים	דע וועט זען	הארם
עו וויט שאפראשין	זינמח	די הוהט	המטלה
אויש פארט	זקנכם	אין דיק	זולמד
אונ זע וואט ווייר קיבן	זבתם	יע וויין	לפרוה
די ווארין דין דו שטעקט	ההבאשו	יע דון	לשוב
יע דיקין	לשכור	דו ווישט קאשט	פדיה
אונ די אלן ריכטן	זיערכו	יע פאר דו ייבן	לגרש
די שטערין	זחזקו	נעש גול ווערין וואר	זאמן
אונ זויק ווא העלפן דו	זדושעמין	דו ווישט וויין	הואלה
אונ זי ווארין דע ווארט	כי נגפו	אונ זע וואר זעגט	ניכניעם
אונ זע דו שאוב	זיהרונ	אונ זע זע	בלבמו
עו דורט	המיה	יע שטעלן זיין ווארט	לכיניב ידו
אונ זי ווירטן	זישלימו	אונ זע זע	זילכד
אונ זי דונטן אים	זיעברהן	אונ זע זינט הישט	זיעקר
אונ זע בויט	זינהן	אונ זע זיש זאנר טיפן	זיור
אונ זע בור דורכט	זישחיה	יע העלפן	לעזור
אונ זע לויש	זינר	אונ זע גרושן זיין	ולברכו
אונ זע יע ברוך זי	זיהרסה	אונ זע זע הט גטאן זיין	זכהו
אונ זע הישט	זישר	פי איש כולחמה העע ווען איין	פי איש כולחמה העע ווען איין
און זע זען זיכטן	כמנהרה	און דע דו פאלגט שטיידין וויט העע	און דע דו פאלגט שטיידין וויט העע
אונ זע זען זיכטן	זבאר יע הכרול	אונ זע ווא איין	אונ זע ווא איין

והעצרותהו

ניכניעם

לכיניב ידו

זילכד

זיעקר

זיור

לעזור

ולברכו

זכהו

פי איש כולחמה העע ווען איין

און דע דו פאלגט שטיידין וויט העע

אונ זע ווא איין

אונ זע ווא איין

העליון	דו:זוט פלוקין	שמוצ קדצה	דש דעבר
חזק ואמיץ	שטערק סו	הבאה	די זא קיום
חזת	דו זוט אקעשין	דה' יוצאה	אונ די זא אויש צפן
בענין	ודט וייט זאזוט	וכרכ לוח	שם אויש
ונכבשה	וונג די וויט כטוקען	וכחלקתו	אונ זיין דיילונג
מרכפרם	חירימו	החל למות	ש פנן יא יעלין
לגלהם	יט ווי הייבט יטול	בכפרים	און דען דויכען
לגברים	יט דען ווישן	וכמדלוח	אונ אוין דען סורטן
לניצח	יט אוכר וויטין	הזתים	די אווי פיוס
ויבדל	אונ עט ווונט צשיידן	דהשקמים	אונ די עיקן פיוס
מעמדם	חיר שטאכט	בשרוץ	זיין דער פיון
ולרהיקי	וונג די דונא קויכין	בעקקים	זיין דען דעלין
ולמחבת	וונג די דער פיוס	שרי הרבש	זיין דעש קדש
ולמרבכה	וונג יט צעשט	דוד דוד	זיין דוד
משורה	עוש וזוט	יועץ	זיין זוט היר
מחלוקתם	ווי דיילונג	וסופר	וונג זיין שרייב
ויחלקם	וונג עט פאר דיילונג	דע המלך	זעל דעש קונשט
וימצינו	וונג די ווארין צבטין	ויבחר	אונ עט קוטר וויט
ויכהבם	וונג עט שרייב	רצה	עט קוט פווייליג
אחד אהד	זיין פנין	תעבנו	דווישט אין
הגוהרים	די וונג צין	זעידד	עט וויט אושין דיק
לעמור	יט צען	לער	יט אוונד וני
מלמדו שור	זעט עווענט זאנען	הבניה	גלייכעש
מבין	דע פרויכען	וצנכיר	וונג זיין פהלשטש
עם הלמיד	זיט דען שווע	ועליותו	אונ זיין צונען
הממשלים	די דא געשלינגן	זחדיו	אונ זיין דייווען
בית האספים	הויש זא חין וואכין	הפעמים	די איינערשטין
לפרנ	יט דען אויש צבטין	וצרותיהם	אונ זיין איסט שירביל
ההקדוש	דש עט הייליג	דהמזלגות	אונ די קוואלן

ווי דער קענין	וה ענה	צוש אונ ווערדיך	צדק והפלא
אום פולש	בדבר	ינדען באווען	ל חטבים
האשין	מונת	יט די מא שטיין	לכרתי
פון זיינע פארט	מושפתו	וויש גאנג	חטים ממת
רוט	עגל	וואר	כורים
אונ גייטש	ודמות	וויט זיינע פריבן	בנהב
זיענע	פקרים	אונ וויט זיינ	ובכויז
די ווער ריקטאן	מדיפים	דיין כדופטש	יגריד
ישיין	טורים	וויין	רפסודה
האשין	ינזקים	דע יעו	הספר
זייט זיינע פשוטן	מדינתו	אונ ע פנין	ווי ויחל
די קויטן זיק	פונים	זיין ווער	אכיהו
וונ זיין זיק	ועביו	ע פויט גרוטשעשט	הוסד
ווייט פויט זיק	טפח	אונ ע פניקט זיין	ויעדהו
ווער הינדעשטיין	אחיהם	ע פניקט	חפה
זיין וועג	בניה	אונ ע פניקט זיין	ויחפרו
פארט זיינע קאפן	שפת כוס	קעשפון	הי מזרים
באוינעט	פרח	אונ קעשטן	ושדררות
עש היארן זין יכל	מחזיק	פון פרוה סם און	פרוים
יע באדין	לחצה	די פארדין	הקורה
די אשין	יד יחב	די טוועלן	הסיפכ
אונ ער אישון	זינח	אונ זיין ווער	וקיררהו
די העבין	הסירה	אונ זיין דודין	ודלהתיו
די וערר וישון	היעים	אונ ער זיין טוועלן	ופתח
אונ ער פא פערט	ויכל	צאנאש	פרוכים
אונ די קווע פונטן	והגלוה	יע געגען	למסמדה
אונ די קווען	והתורה	אונ יונג הינדע זיין צאנאש	יע יענעם
אונ די פשוטיקטע	והשכוח	די צייכט	מועה
די טענקין	המכונות	אונ דער ועטיק	והנעז

דא דא נדרט	בדרה	אונד דאזאט טון ווי דא קיין זי	והשכותם
דעו עשטרין	הר נפיה	זו דין ווי דעט יוקן ונטהלן	בדעיער
אונד זי האנטא פסטן	זי חכמו	זי ווי דר קיין	ישובון
זי הערברין	להביל	דו עשאוורשט אין	הענם
און האלחאן	עצרה	דאזאט ווי דין זי	הרם
און און	שמאים	האונד טאלטא קייט	שדלון
אונד וואו צווייט הערין	וטובי לב	און ווערען טא	ארבה וחסיל
אונד עט פוויזין זיך	זיריה	ווען עט ווי דעט	כי יער
אונד וויך און האלדן	הן אפינור	אונד און קוונק הייט	וכל מחלה
זיט סוף דערבין	לאכול	זיין פלוג	גגעו
אונד זי ווערין אונדו טעלען	ויכגעו	אונד זיין אונדען	ומכאכו
אויך הון פו טערן	ברתי	אונד עט שפעייט	ופרש
אונד אונד אונד	ועזבהם	זי וואו פו דעטין דיק	ייר אוד
אונד אונד וואו וואו דעטין זי	ונתשמים	אונד זיין אונד און תאט	זורשך
זיט ביי שפיל	למשל	די געטרעקט	הנטורה
אונד זיט יעווא	ולשנינה	אונד דו ווערשט	ואעפיה
עט אז זיך בור וואנדירן	ישם	אונד זי וואנדען זי	ושבום
אונד עט האט דין זיטן	חוט ויושב	ווי ווען	שוכיהם
די פאעלעט	המסכנה	זי זיט געאונדן	גשבו
דע אונדעט	העליון	זי ווען געגעקעט	שנים
דע אונדעט	ההלותן	אונד	פתחיה
שטעט וועשט באפעקט	ערי מינור	בור עעזינר	השבות
דורין אונד דעל	דברים זכריה	שטאנד אונד זי ווארט	הומיה
זיט פגעזעק	פל חשך	זי דיינר דוואונד	לנודך
דע דא וואו אונד טיין	הנורה	זי זיין קליידן	ילבשו
עט זי האטן סוף דווארט	לא כילום	האונד	השועיה
אונד עט ברוט און זי	ויעלם	דו זאלט דון ווי דר קירן	השב
זיט געבן זינשוין	למרס	זי נדרט	חוט ירדה
דו וואו ביטונקן זי וועלדען	הדרים	אונד זי סוף מאנט	והאכל

אז עב בדידת	פרכין	זי אישט דיקער	עבה
אונז ויין זיינע שטערק	נבזקהו	זי בון לעגין	ממתיגי
עב אישון	עוב	ער הוט בלודין	העמים
זונלעך זיוון	זילכוד	זיך וויל זיין	אוסיה
זיווארין גיווארט	נאכפן	ער הוט געשטייט	יפר
זונלעך זי זאל גיין	ולה התך	זיט דרעוואן יא ריין	בשוטים
זיין יעמן	חמת	זיט די שטון	בעקרים
בון דער זיאל עב זיוק	מרו בוא	זונלעך ענטווארט ויין	ויענם
די אייפער	הרצים	זווי קירונג	גסבה
אונז די הוכין זאלן זי	נשיאום	ער ווט שטערקן	התאמץ
זונלעך זי ווירד קורטין זיי	השיבום	זום פיר וואגן	במורכבה
ער זאל דאס יא ווינדל שטיין	אלה	ט וליהן	לנום
ער זאל דעסן כא	לשחיה לכה	זונלעך זי ווי שרעקלעך	ויפטעו
ער דון	לשום	ער אישט גועשט	גיה
זונלעך פונט	זיאסור	בון יט בן	מלכת
פונט זיך	שמעוני	ער פאטענד זאן וויטרוה	למינו
זונלעך זי ווירד טאפענט	וימרי	טאורין	ינורה
זונלעך זי ווארין גיווארט	ויקרינו	זי ווארין זין שטין	הביעבר
ער פייכן	רקים	ער האט פאר אישון זי	הזניהם
זונלעך זי ווארין זיין שטערקן	ויהאמינו	בון יט דין	מכהן
ער זאל זיין	המיו רב	זונלעך זען דויכלן	ולשעירים
זייר האבט פאר שטושין	הרחם	זונלעך זען קעברן	ולעגלים
זונלעך זענפן	זמקטרים	זיחקה ויאמינו זונלעך שטערקטין כא	ויהאמינו
זונלעך זיכטונג	זמערבה	זונלעך פרוינט	ריבן
זונלעך זונלעך זיין	לבער	זונלעך שטערקט	זיפרוץ
ער שיוואן	לדריע	זונלעך די פאטענט	ערי המיתה
זייר זאל פלודין	הגליחו	די שפיידן	המיון
ער קורט זונק	הסיב	אונלעך הישון	זישאל
די לויג	המירב	פרוואגן	המיון

במאחרים	בן הישר חין	במאחרים	בן הישר חין
נצח	ער רע וזורט	נצח	ער רע וזורט
ויאמרו	אונזי שטעקטין	ויאמרו	אונזי שטעקטין
גשענו	זי ווארין גלייט	גשענו	זי ווארין גלייט
וירדות	אונז ער יונג	וירדות	אונז ער יונג
עצר כח	ער האר יונג וואכט	עצר כח	ער האר יונג וואכט
ויצטרו	אונז ער דר וזורט חין	ויצטרו	אונז ער דר וזורט חין
שדטה	זי שטילט	שדטה	זי שטילט
החמונים	די זוכער	החמונים	די זוכער
ונסב	אונז זייד וואן אונז דיפאן	ונסב	אונז זייד וואן אונז דיפאן
הובדלים	אונז טון	הובדלים	אונז טון
דלהים	ארין	דלהים	ארין
ברחים	אונז ריעל	ברחים	אונז ריעל
עורבן	טך עש	עורבן	טך עש
גשי ינה	דוואן שמרין	גשי ינה	דוואן שמרין
גשי מנן	די דיו דוואן שילד	גשי מנן	די דיו דוואן שילד
ודרכי קשה	אונז די דו שפוטאן פונן	ודרכי קשה	אונז די דו שפוטאן פונן
ויערכו	אונז די זון ריטאן	ויערכו	אונז די זון ריטאן
עפהה	ט יפת טס ווקח	עפהה	ט יפת טס ווקח
לעזור	ט העלפין	לעזור	ט העלפין
גשענו	זייד זינט גלייט	גשענו	זייד זינט גלייט
וינסו	אונז זי ווארן	וינסו	אונז זי ווארן
וירדפם	אונז ער יונג די	וירדפם	אונז ער יונג די
מחיה	מאונט	מחיה	מאונט
ניכז	אונז מייטאן	ניכז	אונז מייטאן
ללא ירי	אמיה יע דש זי עט	ללא ירי	אמיה יע דש זי עט
דינטן	עט רע ווירדפטיגן	דינטן	עט רע ווירדפטיגן
כהן מרה	כהן רע זי ווייגן	כהן מרה	כהן רע זי ווייגן
מהומה	באר דוואונט	מהומה	באר דוואונט

מ

מ

מ

יחלה
אלי
דרש
מפאייכ
אשר ביה
וישקבה
מלא
ונים
מקוים
ישקפה
ענינים
ונגד
ויכבו
פחד
מיתה
נשתי
ועליו
ויחלק
ויסיתו
הלך
מחית
אם אלה
האין פ
ונרשתי
שנאמתי
פדים א
מלפנים
מנן
דוד מנן

דו זואט יע שטאטן	הנגח	אונט ער ווארט קוואנק	ויחלא
דו טור דעבטא זי	כלותם	זיין קוואנק הייט	חליז
אונט זי זאלן ווערן געבן	ויטגנו	עס פארשט	דרש
ביטא ווי רין	ער פמה	יאן דען עגינטין	ברפאים
טור טפטייט	עמונים	דעס ער האט גקויפט	אשר כרה
עס זאל וואנדל זעין	יפהה	אונט זי זען ויין	וישכיבהו
אונט דעם פארקן	על הלחי	עס האט גבולט	מליא
זיין קוואנק טור קוואנק	אדר כחרר	אונט טופעט יו קליינד	דוצים
יע זיין טור פערקן	להחכא	קוואנקט	מרחקים
אונט דאס ווינד קירן זיין	והשכבה	אונט זי פוואנטין	וישרפו
הויט דעס געלעק עש	פית הכלא	בייזד	חטף נתיכים
פארט פיערען	לחם לאיז	אונט עס דו האנד	ויגבה
פיש זיך ווינד קירן	ער שוכי	אונט זי וואו ויעקלן	ויסבו
זי טור וואונטין	התחפש	אנשט	פחד
אונט זי וואו ויעקלן	ניסבו	טורן יו עקע	ברצות
אונט ער טור	ויעק	אונט עש	נשדקי
אונט ער אפריינט זי	ויסיהם	אונט ביי זים	ועל ידו
עס יאהן	משך	אונט עס וואט זיך וואטין	חטף ויהיה
יע זיין זיין ויעקלן	להמו	אונט ער זון בייש זין	ויסיהו
זי העפטן	הרבקים	אונט וואט זיין	המלך
דעס פוואנק	השריין	זאג זיך	כמוני
אונט דו זואט זאט יאהן זיין	והויצאתני	אונט זאל זיך טור ויעקן	אם אחרל
זיין טור קוואנק	החליתי	אונט עס זאל הי	האיז פיה
ער וואט זעט זואט	היה מעמיד	אונט זיין וואט פארשין	ונדרשה
געבן	נכח	אונט האט זיין	שנאתיהו
דעס דאס וואט זיין זואט	בה השמש	אונט דעס	פרים אחר
יע טור זים	אל פניו	זי וואטן קליינד	מלפשים
אונט דו האט אונט זואט	פי בערב	זיין דעס שוידן	בצרן
זי זיין	האשרות	אונט עס זיין	קדצי פרזל

Handwritten text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

דינט גלייבן	די קמינו	אונד דו זאלט בייידן	והכינות
אונד וויר דולט פלאקין	והיגליחור	אונד ער דעך ווייר קיין זי	וישיבם
יעג טאונדייט	להדרה	אונד ער דעך שטיין	ויעמדו
דט גואופינדט	החלף	די ועשטיין	הפצרת
די פאנרין	החלו	עכו זול זיין וקשט	יהי פחד
אונד	מצרכים	אונד טר דו וואקס אנטליין	ומשיא פני
אונד די ווארדין די וורדט	וינצפרו	אונד מעמוק וידאן	ומקח שחר
אונד די אויס אעטיין	ויצבלו	זיט פארסט	ביראה
יערש עט זון וואקט	לאין	זיט ווארהייט	באמונה
עש גראבן	משיא	אונד ווייך דולט ווארסטן	והזהרם
זי וויכטיין	בזדים	זי זולן ווערדין שולדיק	יאשמו
זי ווארדין גואוילט	נקלהו	אונד עש ווארד זיין יטרן	וכיה הצה
יער ריזל	לעמק	בזונות ויל	המון רב
אין אירם הייכט	בראשים	אונד ער טורכט זיך	וירא
ער האט דו וואוהט זי	שכחם	האיר הארט דעם פאוב דעם טיוון	האיר הארט
ווען ער ווט שטיידן	כי נלאם	יע זיין שטיין	להביצם
אונד די שטייט	והשקוט	דו הוטט פוי דריק	דורשת
אונד די האטין פרייט	הכינו	אונד דו האטט גלפון זי	והתנה
אונד אונברג	ויהר	ריכטונג	שפוט
אונד זינט געוויין	הצם כתובים	וויר ווילן שטיין	נעמדה
ער ווארט און גענוכט	העלה	אונד וויר טרייאן	ונזעק
עמט ווארט געשטט	אתחבר	אונד דו זאלט העלפן	והשיע
ער זוכט	הרשיע	ווען די קורטין אכ	כי סרו
אונד ער געלט און	ויחברו	די טאך געלדין	המלים
אונד ער ווט וואר זיגן	ויהנבא	יע כור דייגן אונט	לגרשינו
זו דו דיק געלט	בהתחבר	בן דייגן ערב	מירשתך
ער האט יאגברוכין	פרץ	זינט פאר גענוין	הקטיבו
אונד עט זי יוק היארן	ולא עצור	זיך דולט וקשטיין	החמו
יעו 14	ללכה	ווארן זינט ערין	מזרח רידו

11

אונד זינט געוויין
ער ווארט און גענוכט
עמט ווארט געשטט
ער זוכט
אונד ער געלט און
אונד ער ווט וואר זיגן
זו דו דיק געלט
ער האט יאגברוכין
אונד עט זי יוק היארן
יעו 14

דינט גלייבן
אונד וויר דולט פלאקין
יעג טאונדייט
דט גואופינדט
די פאנרין
אונד די ווארדין די וורדט
אונד די אויס אעטיין
יערש עט זון וואקט
עש גראבן
זי וויכטיין
זי ווארדין גואוילט
יער ריזל
אין אירם הייכט
ער האט דו וואוהט זי
ווען ער ווט שטיידן
אונד די שטייט
אונד די האטין פרייט
אונד אונברג
אונד זינט געוויין
ער ווארט און גענוכט
עמט ווארט געשטט
ער זוכט
אונד ער געלט און
אונד ער ווט וואר זיגן
זו דו דיק געלט
ער האט יאגברוכין
אונד עט זי יוק היארן
יעו 14

קטן בניו קיינשטע דינע זענן
 לאין מרפא יען היילונג
 וכנה וולחז יעט
 יגלה הקץ דא אויש דער רשע
 בהחלצים ויט קיוונקהייט
 בלא חמרה יון קאושט
 הגדוד ד שחר
 ויענה זי יודו וויס
 להרשיע יע אובאן
 אחרי כות א סך דוטאן
 למשחית לו יע בור דער כעש יע וויס
 ויכו ויול רי שאונג
 הדמים די בון ארם יוד סודיי
 וישב יונג על וייד קורט
 להתרפא יע אנשין היילן זיך
 הכוסה בערענדיג יי קיוונג
 משחו ער ביוט גיוואבט יון
 בהשפט דא ער ווש רשין
 משרתיים זי ווארן רינג
 ויבקש יונג ער דוכט
 וילכדהו יונג זי ויען ויין
 כהחבא ער ווש בור פונג
 ויכריהו יונג זי דודטין יון
 לעינה כח יע און היולרן ויאכט
 אם תגיד
 והגוב יונג זי שטאל
 המומרים זי דא ווארן גורט
 מינקתו זיין וואג
 בחדר המוות יון קאוונג רעש בית
 הדיקט

מיתה גונן און שווארץ
 ולמדי צור וונ יע גרין וונש
 מצורה בלונג יע וועשט
 כמולכה קנין ריך
 ויהחזק וונ ער ווש דין שטערקין
 ויהיה וונ ער דער שאונג
 ולא יכה וונ ער וואלרן
 להשחיה יע בור דער בון
 ציר יון בורכאן יע שטאלרן
 פשע ער הישר ער ער
 יהיה קב וונ ער ווש יון שטין
 הסבב דער און גייט יע
 ויז וונ ער וואלט וונשטערין
 וידח וונ ער רעל בור שטאלרן
 מכנה ויין געריפט
 והנה וונג דער פוסט דין וונשטערין
 גח ויל שאונג יע ווארן
 רכושך דיי נא גידן
 בחלים ויט דער ענק הייט
 כחולה מען ויט דער ענק דינע גענו
 ויער וונ ער דער וועקט
 והערים וונ די היידן
 על יד ביי זייטן יע שטאלט
 כושים דער ווארן
 ויבקעה וונג זי שפידין די
 וישבו וונג זי ויען
 דרכוש דער ער
 הנמינא דער דא וואלט גאונגין
 גשאר ער אונג בלייבן

וידרוש	אונבער ווייט בארשין	למאנה דפבר	יע הוטרט זען יעלעטע
להקפנה	יע ווו. ריטלאנד	לאגדור	יע פוארין
חיל ארם	דע היר פון אונ	וויבדילם	אונ ער שידא אב די
וישחיהו	יונג די סור דאונכטין	התחזק	עב ווש זיק טעטעקין
שללם	זיין ריט	וויקה	אונ עב פורט
שלחו	זי ווישין	ניך	אונ עב פואנד
בכר עער	וויט וויטאן	שבו	זי וויטאן
ובלכתם	אונ דאזי זעקין	ויביאום	וונג זי פראכטין זי
במחלים	אין קענעקט	הסלע	דעש ופאזין
התקשרו	זי וויזין זיק סוי פירין	וישליכום	וונג זי ווארפין זי
ברמי	וונג פוארא	גבקע	זי ווארדין צעפאלן
ויהרגו	וונג זי די פאונג אין	השרב	עב דעש ווייז קיין
ויקברו	אונ זי פאניכין אין	מלכה	פון יע זין
בלבב שלם	וויט צאטעקט הערען	ויפשוטו	וונג זי שפטיטן זיק
חזקה	זי טעטעקט	ויכזו	אונ זי וויטאן
המוטם	די דא האטן צאלאן	ריבא	אונ עב פורט
לא המיה	עט ער חרט	ישתחווה	עב ווש זעקין
כפרב	עט שטיט צאריבן	יקטר	עב דעזעקט
ויקבוץ	אונ עב	הליושץ	וונג יע ווייט מאטעקין
ויעמידם	אונ עב	גתנד	ווייז פון אעלבין זיק
ויפקדם	וונג זי וויטאן זי	חדל לך	פון ווייז יע זי
וימינאם	אונ עב וואר זי	יכוד	זי ווערדין שווינדן זיק
אחד	דער דא פאניין	כי יעץ	וונג עב פון צווינדן
רמח	אעטן	לדשחיהב	יע פון דעשן זיק
ויצנה	וונג טארטן	ויועץ	אונ עב ווש זיק פוארין
וישכור	אונ עב דיטא	גתראה	ווייז וואן זיין פארדין
יכשולך	עב דוט שטרייטאן זיק	פנים	יטריטן וויטאן
לעזור	יע העלפן	בזוח	דעב דאן
ולתכשיל	אונ יע דאן שטרייטאן	בלבבוץ	אין דען ווייז

עפ

אויך
וועגן
חיל ארם
ווישחיהו
שללם
שלחו
בכר עער
ובלכתם
במחלים
התקשרו
ברמי
ויהרגו
ויקברו
בלבב שלם
חזקה
המוטם
לא המיה
כפרב
ויקבוץ
ויעמידם
ויפקדם
וימינאם
אחד
רמח
ויצנה
וישכור
יכשולך
לעזור
ולתכשיל

זי סוף דורכטין	עש דע האקס זיך	צבה
יוונ אן וויין	יוונ ער ועלשט	רוקעל
דעט פערק ויידן	פואט	היכל
יוונ אין דען ווערן	יערעוויין	להקטיר
פאקן	די ריז זינט גייאונג	המקדשים
יוונ טורמן	גאנק אויש	ינה
יוונ ער טעקט	יוונ ער יערנט	רוזעה
היואר ווייטן	אין שטושן	מקטה
אונגעטטין	אונגאר ער יערנט	רבעפן
געטין ביאון	אונגרי אויט זעטקדיט	והינרעה
יערע יאפאטין	די שייטן	זרה
איק דאן	אן זייער שטייטן	במגדו
יוונ ער אן אונגערט	אונג ער קוט זיך	ויפן
זע וונגעריקייט	אונגרי דר שרעקטין אין	ויבהילדהו
ער האט סוף דריבן	אונגרי דערן אידן אין	ויבהילדהו
יוונ ער שחט	ער ווט סוף שטושין	גרה
אונג ער דעופט	ער האט גלאקט אין	גצעו
אן דען האבן	בית החלשה	בית החלשה
בויאן יעווייבאט	יש אוונג	יש אוונג
יוונ ער ענטווארטן	קבלות אונג היישט דרוו	הקבלות אונג היישט דרוו
אונגרי ויקאן	דער וריי הייט דרוו	דער וריי הייט דרוו
גענקעש	דודין די ריז זינט וריי כון אין געט	דודין די ריז זינט וריי כון אין געט
ער וויירט געשאוורט	ער ווט סוף שעה	ער ווט סוף שעה
קינד דר הערן	וויין ריטעט	וויין ריטעט
דו זי אישן	יוונ אונגרי	יוונ אונגרי
שטארק סן יעניס	די אידשטין	די אידשטנים
יארן הי	אונגרי אפשטין	והאלרום
יאכר דט הוש	אין עלט	בשדה
דע נעכסט א אער	דעט גראב	הקבורה

זי סוף דורכטין
 יונג אן וויין
 דעט פערק ויידן
 יונג אין דען ווערן
 פאקן
 יונג טורמן
 יונג ער טעקט
 היואר ווייטן
 אונגעטטין
 געטין ביאון
 יערע יאפאטין
 איק דאן
 יונג ער אן אונגערט
 זע וונגעריקייט
 ער האט סוף דריבן
 יונג ער שחט
 אונג ער דעופט
 אן דען האבן
 בויאן יעווייבאט
 יונג ער ענטווארטן
 אונגרי ויקאן
 גענקעש
 ער וויירט געשאוורט
 קינד דר הערן
 דו זי אישן
 שטארק סן יעניס
 יארן הי
 יאכר דט הוש
 דע נעכסט א אער

זי באפעטיין	כלו	אונטער דער יערט	ויכעס
זייר הון צייטא	טדרני	זי ברובטין זין	הביאה
דער זון ויסטאק	המערות	יער זיינס קוטאן	לפולכו
ער האט לאטין	הזניה	ער יופיט	פרח
זיט זייער ועלשונק	במעלו	אונטער שטערקט זי	ויחזקם
זייר הון ברייט	הכנן	אונטער זאמילט זי	ויאספם
אונט זייר הון צייטא	והקדשנן	יער צופון	לרחוב
אונט טני	והנס	הארט זיך	שמרעני
אונטער זאמילט זיך	וישכבם	אונט יטהט אויש	והזיניאו
אונטער זאמילט	ויאסוף	די אונט זייטקייט	הנהיה
אונט זינקליין צייטן	וינפרי עני	זי הון צבעלשט	במעלו
אונט זי אנטפאן	ויקבלו	אונט זי הון גושין זין	וישבהו
אונט זי שאפפעטאין	ויזרקו	אונט זי הון יווה בקורט	ויסבו
אונט זי צעלשטין	וינזשו	עקין	ערת
אונט זי אימאין	ויסמכו	זי הון בשלשון	סגרי
אונט זי שאפפעטאין	ויחטארו	דש בור גיבון	היהלם
אונטער דער שטיין	ויעמד	אונט זי הון סאך אשין	ויכבו
זיט שוואווייזן	במרתחים	די איטאן	הגרוה
זיט זיירן	בגבלים	אונט עש ווש ירון	ויהי קצח
אונט זיט אוראן	ובכנרת	יע סאך וויגיאוק	לענה
אויף דער	חזה	יע סאך ווטאוק	לשמיה
דער פרייט	ח הנביא	אונט יט שווייטענין	ולשרקה
זיט שווייטן	בחינתיה	זעפן	ראים
זא בא באן	החל	איר זאט ויש צייטן	השלו
זי ווארין טיגן	כוש בחיים	יע זייטאן	לטהר
זוש זיקין	כשרר	יע אינטוועק	לפנימיה
אונט זי רוא בוא ערט	וכלות	אונט זי זוטאפיאן	ויקבלו
זי קעמטן	ברע	הון אנט	חנינה
זי רואווארין באנין	הנמרצים	אונט זי באנין	ויחלו

לפולכו

ויחלו
ויחזקם
ויאספם
לרחוב
שמרעני
והזיניאו
הנהיה
במעלו
וישבהו
ויסבו
ערת
סגרי
היהלם
ויכבו
הגרוה
ויהי קצח
לענה
לשמיה
ולשרקה
ראים
השלו
לטהר
לפנימיה
ויקבלו
חנינה
ויחלו

די חכמה טעם	הפליטה	יוזב זי אובטין	ויהללו
די חזון אישט אונר פאין	הנשיארה	יוזב זי פאק טון	ויהדו
עט איר זולט הערען	אל הקשו	יוזב ער עשוורט	ויעץ
וויפאן טאקן	ערפכם	ויר האט הער פולט	מללהם
געבט היין פאטאט	הגיד	זינט געוואן	גשו
זו איר ווידר קינט	בשוככם	אונר פאק טון	והודוה
יט רער פארנונג	לרחמים	בויליג הערען	נדיב לב
ויר ועפג	שוכים	יט וויטק	למעט
רעט טארניק בוא	חנן ורחום	יט שטיין	לרפשיט
יוזב טעט ער אז אבראן	ולא יסור	יוזב זי שטעט דטין די	ויהזקום
די וויפע	הרעים	ביש בוא טעט	עד מלוח
יוזב וארין	עובדים	רש ווערן	המלכה
שוחטן	בשחיתים	געבט וערדע הערען	יטרו לבב
יוזב טפוטין	ומלענים	אופעט יט ויל	עלה לרב
זי ווארין יוזב טעט	גכנעו	זיט ווטשליטן	בחלבי
אונר זי ווארין גיחיותא	ויאספו	אונר היט גישוק	ובנסכים
יוזב זי שטוטין ווק	ויהמו	אונר זי ווארט פריידט	והפון
אונר זי רעדין אב	חסירו	אונר ער וווארט זיק	והשמח
די רעט שטעט	המקטורה	רש ער האט פריידט	ההכין
אונר זי ווארין	וישליכו	היט אונר פאליאיקיט	בפהאום
שפוטען	זרקים	מריבאן	הגרות
ווען וויחט	כי רפה	אונר פרייד זיק	ויועץ
ווען וויראק זי	פי מרכיה	זי ווארין פריידט	המקדשו
זי ווארין גייט	הטהרה	יט קליי דוק	למדו
ער וועט ביטן	הפלה	זי ווארין וין גיחיותא	גאספו
אונר ער היילט	וירפא	יוזב ער גבול וואו	וישר
די רוא בקאונגין	המשפלים	יט אונר רופן	להעביר
קונק הייט גיט	שכל טוב	די וויפע	הרעים
יוזב ווארין בקעטן	ובתודים	אונר ער זול ווידר קיין	וישב

קרבן ע אירטן
 ראשיהוהו אירטט קון
 הירוש ווטטטן
 ווינהר אונט וואו
 ודבש יונט פוטק
 הכניחה וואכט
 המקדשים די דא ווארין גבי אנט
 ערמדה הויפן
 החלו די פנצערין
 ליסוד יט גרונטשטיין
 כלו די פאנצערטין
 וידרוש אונט ע פורשט
 מהחל פון ארץ פנש
 הקדומה די וואכ טייחטן
 לבוא יט דין פנש
 אכול עשין
 ושבוש אונט ווערדין ווט
 והוהר אונט אופטיק
 ההמוץ די פרוחטן
 להכין יט זין פרידין
 לשכרה קאנוון
 ויכיש אונט די פריירטן
 באמתנה ווייט וואוהייט
 נגיד טיין היר
 אחיהו ויין פרייר
 קשנה דער שלעסט יי יעו יעו
 במקפד ווייט פאעלעך
 דשוע דער פורטעלע
 על נדבנה יאון פאויזעלעך

וינענו אונט די פרייר זיק
 שמחה וויירן
 הרים ער שיר אכ יי דער אכ
 והגרים אונט די וואלענר
 הבאים די ווי קאנעין
 והיושבים אונט די ווינאשין
 וכהו יאונט די ווט
 ויקחמו אונט די שטונערין און
 ויטמוע אונט פשו ווארט גבורט
 בקולם ויין זייר שטיינן
 וקבא אונט די קווא
 הפילתם יאיר גפש
 למען יט וואנעך
 וככלה אונט די פאנצערט
 הצמינאים די וואווארין גבנערין
 וישיברו אונט די יט פאטן
 ויארש אונט די פאר שערן
 האשרים די אינעין
 ויעהרו אונט די יט שטייטן
 לכלה יט פא שערן
 כחלקיה ויילעך
 לשרה יע דיט
 ולהרות אונט יט בקעפן
 ולהלל אונט יט לובן
 בשערי אין פורטין
 מחנה שווארין
 ומנה וונט אכ
 רכשו ויינע צידן
 וכפרוץ אונט די זיק שטעלעך

ויין

בימרים

חלה
 ובחופה
 פגמול
 כי צבה
 קצף
 ויכנס
 עושה
 בלי חקדה
 ובסכנות
 וצדקה
 סהם
 מוניה
 ויישרם
 למטה
 מערבה
 וייגלה
 מעשהו
 במליני
 המעלהים
 לדרוש
 עזבו
 לצפונהו
 לדעה
 וחסדיו
 בחזון
 פתועבות
 הוריש

עבד

ויקם
 העבירה
 וערבן
 ובחש
 וכשת
 להכעיסו
 פסל
 הסמל
 להסיר
 ויגע
 השמיד
 הקטיבו
 וביא
 וילכד
 באחזים
 ויאסרהו
 פגאשתים
 ויליכדהו
 ובהיר
 חלה
 ויכנס
 ויעבד
 החיצנהו
 וישכחהו
 וידע
 חיצונה
 וכסב
 לעופל

ער האט יט עמושין
 וונג פל וונג ריכט
 ער דער וונג וורין
 אונטער שטאנרט
 אונטער ווינט
 אונטער יעמרט
 יערר יערטן אין
 צהאווין פורין
 דער גשטאנט
 יט אונטער אונט
 אונטער סר אונט
 ער הא סר רינט
 זי פאר עומין
 אונטער פאכט
 וונג זי וינט
 אין פנעווין
 וונג זי בונטן אין
 וניט ועשרין
 וונג זי בארטין אין
 וונג זי וונט אונט
 ער פאט
 אונטער וונט אונט
 וונג ער גאטרט
 זיין גענט
 אונטער וייר הוטמין
 אונטער וונט ווון
 זיין אוישעבן
 אונטער ער וויקנט
 יטם פלעך וירין

און

עב יט שטייב	כהה	אונש דער הויט זי	הגביהה
יע קליין גיזאלין	להדק	די וועגן	הנכר
דער געבאך	המזכיר	יונג זיין געב	התפלה
יע שטעקין	לחזק	יונג דעס זון ווארט גוערט	והערה
זי האטין גיזאלין	לספור	יונג זיין וועלטונג	המעלה
דעס בעקין	הסף	יונג די שטער	והמקדמה
די זא ווארין גבולין	המפקדים	יונג דעס ער האט געטאלט	והעביר
יע גיזאלין	לברוק	זיין וואנד טעפעל	הנגען
יע דעס יונג אוידין	לחרשים	די גבאלין פארין	הפסילים
אונש יע דעס טיע	ולבנים	ער ווארט אונד טעפן	נכנע
יע קויפן	להנה	ער הירט טוואט	הרבה זעט
גיזאלין שטיין	אבני מרחיב	אונזי ק אוידי שפונקען	ויקשרו
יע העפען	למחברות	אונטער קורטאב	ולא סר
אונש יע בעל קיטן	ולקרות	טק ער	עודנו
זי האטין פאר דארט	השחיהו	וואט זיין ינקאב	גער
יע אונד וויטן	לגיעח	ער גען	החל
זי קליין פרייע	כל מבין	יונג זי יע שטיין	ויננה
די וועיק אוידי	הסמים	די יאפעט	הפעלים
שוייב	סופרים	אונ די אונע	והחמנים
אונ טטייל	ושטרים	ער פאר טעטי	צדע
אונ פרייע	ושוערים	ער יע פראך	שבר
אונד זי אויס יואן	ובהויעה	אונטער יע וואל	והדק
דעס דא ווארט גבולין	המרבא	אונטער שפונקעט	והזרוק
אונטער אוידי קורט	וישב	די געב	הקברים
אונזי יע לישן	ויהיכו	אונ געין	ועצמות
דעס זא ווארט גבולין	הנמייבא	ער פראטא	שדה
אונזי געבן זיין	ויהנהו	אונטער זייעטא	ויתהר
אונטער יע רייטאן	ויקדע	גארבוהים זיין זיין אונטונג	גארבוהים זיין זיין אונטונג
געט זינט פארטין	לכו דרשו	אונטער יע שטייב	אונטער יע שטייב

עב יט שטייב
יע קליין גיזאלין
דער געבאך
יע שטעקין
זי האטין גיזאלין
דעס בעקין
די זא ווארין גבולין
יע גיזאלין
יע דעס יונג אוידין
אונש יע דעס טיע
יע קויפן
גיזאלין שטיין
יע העפען
אונש יע בעל קיטן
זי האטין פאר דארט
יע אונד וויטן
זי קליין פרייע
די וועיק אוידי
שוייב
אונ טטייל
אונ פרייע
אונד זי אויס יואן
דעס דא ווארט גבולין
אונטער אוידי קורט
אונזי יע לישן
דעס זא ווארט גבולין
אונזי געבן זיין
אונטער יע רייטאן
געט זינט פארטין

אונער דער שטיין	רועמר	זווייטן	בעדי
אונער דער אב	ויסר	דער זון אישט אונט פליסן	הנשאר
זי קונטן אב	סרו	זושאן יטון	גדולה חמה
סון טך	מאחרו	זי אישט צווייט	נהכה
די דין דערין פלאסן	שפת המצנים	אם בעשטין	במשנה
עלמא	הנו	די וואכא	האלות
אשט	משא	די דין זינט גשוין	הפתובה
זיס דער אשטין	בפתח	זי הון גלעזין	קראו
אונ זינט בדיין	והכינר	יון שטאט	החה
זיס אונער די אונג	במחלקוהים	זי הון גלושן חיר	עובגי
אונ געשריפט	ככתב	יט דער יטרטן ניין	הכעפני
אונ זינט שטיין	ועמרו	אונ זי אישט צווייט	והתך
יט די אונג ודלקה טא	לפלתה	ניין יטון	חמה
אונער שטיי אב	נירם	זי האט אר אשטין	תכה
סון גייט	מרכוש	דוק אישט ווייך	יעז רך
אונ דיין היין	ושריו	אונ דו גישט אונג טעפן	והפנע
יט בויילען	לנדבה	אונ דו גוטט יט ריטן	והקדע
אונ זי ווארט בדייט	והפון	אונ דו חושט גוייט	והכך
אונ זי טאפערטאין	ויזדהו	חיר ווייל חיר דין דין	אוספך
זי שוטרין	מפשיטים	דיט געעפן	הברותך
יט עלבן זי	לתהם	זי זולין געבן	הראנה
יט די אונג	למפלצות	אונער זאכט	וישלח
יט דו געבן	להקריב	אונער זאמילט	ויאסוף
אונ זי פרידן	ויבשלו	בוסן דער זי כרהיט	ספר הכרית
זי גודין	בשלו	אונער טר טעט	ויכרות
זיין טופן	פסידות	אונ יט גודין	ולשמור
אונט אין העבן	ובדודים	זיין געט	מיצותיו
אונט אין העשילן	וביחזוקה	אונ זיין געט	ועדותיו
אונט זאכטין	וייריצה	אונ זיין געט	וחקותיו

בעליו
 וחלבים
 ומהשחר
 וישועים
 לסוף
 והבין
 סוף
 אחר
 מלכות
 נבו
 נבו
 להלם
 מלכותם
 לבנות
 חל
 הסב
 התפש
 התפש
 בקעת
 זורו
 חורים
 העבדות
 החליה
 המרפך
 דכ המש
 ועליו
 מותאלים
 וידעו
 זשדים

אונ די זענערשין	והשרות	בהעלות	און און ברוט
אונ מיין האנגן	פקינותיהם	והחלבים	אונ די מושאטר
אונ די זאכין זי	ויהנום	והמטוהרים	אונ די זענער
יע איינע זענער	לחק	והשווערים	אונ די פוטימע
אונ ער רעג אב אין	ויעגש	לסור	יע אב קין
אונ ער פוענט	כפר כסת	והכוז	אונ די חו ווערין פרייט
זענער זאב	וימלך	פמהו	זע עש
אונ ער רעג קוטן	ויסב	אלהו	עך י
אונ ער קוט און	ויאסרהו	פל זיהה	און די זע
און זענער	בנחשתים	נכו	פעה רע ווש און עה
יע פאין אין	להליכו	נכו יו	רע היטקטיך פעה
אונ דין אונ ווער די זייט	והמעבורו	להלחם	יע דין שטריין
אונ יע און די חת	ולתשובה	מלאכים	פארין
בביש אונשטיגע	כלי חמדה	לברגו	יע דין ייילן ויך
ער ווארט ווער טענע	נכנע	חדל	און היידן
ער וויר טענע	מרד	הסב	ער קוט און
ער האט פשווארין אין	השפיעו	התחפש	ער ווש זיך און ווארטן
אונ ער הערט	דקש	התחפש יו	ער ווש זייכין
זייט זאקין	ערפו	בבקעה	אין וויין יו אין ראל
אונ ער שטעקט	ויאמר	זורו	אונ די פאושין
זי ווירטין	דרכו	היורים	די שויפן
יע בעשין	למעל	העברו	אונט אונט ווארין זיך
זייט פארין	מלאכיו	החליה	אין בין תיאות
זווייזין	השכס	המרפס	רע/היי וואנגן
אונ זענער	ושלוח	רכב המש	היר וואנגן רע/אטרן
ווען ער רעג באוונט	כי חמל	רפליכרו	אונ די טרטיין אין
זיין וואנט	מעונו	מנהגלים	זי ווארין טרורין
און אונ ווערין	מלעיבים	ויקונן	אונ ער קאנע
		השרים	די זענער

בבליא כרי

ובוידים

בבית העמים

עלות חמה

לאין מדפא

וידרוז

בחוריהם

ולא חמל

ובהמלה

זקן וישש

וישרפו

וינתנו

יארמוניה

מחמדיה

ל קנט חיה

ויאל

עד מלך

למלכות

רעה

שפחה

השפיה

שבתה

ובשעה

לכלות

השור

רוח פורש

ויעבר

אין פטיין

אונ די פאר שמוהטין

אונ די וואכטין פאר וויין

עש זיק זענד יארן

יע אן היילונג

זונ עב די שאק

עב וויש די וויאק

זונ עט עב די פאמוט

אונ יונפראוין

ואר כח

אונ די פאר פראשין

אונ גייט שטיש

איר פולש

איר גושטיגע

יט פאר דער פון

אונ עב דער פאר דייבן

ביט עב קאטא

יט העב פאין

די פאוינגט

איר דאונג

דע די ווש פאר וומט

די ווש פאר שטארט

אונ אין דע

יאר

יט

אונ דא פאליעט

עב דער וועקט

גנאידין פארש

אונ עב דער וויש דאפן

קול	ויין שטיותא
בכתב	ויט א שריפתא
בלמוקלטה	אל קוטק רייך
והוא פקד	וונט ער הוט פטאהן
לכניה	יע פיאן
מי בכב	ווע אישט יון אונק
קרפל	בן אל
עמו	זינס פוק

זיעל חוגש אל יון. אן

ותשאק אל התלוכה על סן חכוכה לשוכן חת דכין

ברוך הטותן לישן. כח קדו מין אנכוח
 וואין יונקס עימנה ירכה אלסוח לי השק יאכה